

## คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1470/2563

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 40, ป.วิ.พ. มาตรา 141, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 6, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 26/4, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 26/5, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 31, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 35, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 72 ตริ, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74 ทวิ, ป.อ. มาตรา 33, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

### ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่เป็นคดีอาญาตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 และ พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 พร้อมทั้งขอให้ร่วมกันชดเชยค่าเสียหายแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงเป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ซึ่งการพิจารณาคดีในส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 40 และคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งจะต้องกล่าวหรือแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง กับต้องวินิจฉัยไปตามประเด็นแห่งคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 141 (4) (5) การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดยยังมิได้สอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ จะถือว่าจำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพตามฟ้องเป็นการยอมรับข้อเท็จจริงในคดีส่วนแพ่งด้วยหาได้ไม่

### คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 6, 14, 26/4, 26/5, 31, 35 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 54, 72 ตริ, 74 ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 83 และให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชดเชยค่าเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นเงิน 1,278,000 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้จำเลยทั้งสี่ คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยทั้งสี่ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ และริบของกลาง จำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสี่มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง (ที่ถูก 31 วรรคหนึ่ง (เดิม)) พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 72 ตริ วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยทั้งสี่เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง (ที่ถูก 31 วรรคหนึ่ง (เดิม)) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุกคนละ 2 ปี จำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกคนละ 1 ปี พิเคราะห์รายงานการสืบเสาะและพินิจจำเลยทั้งสี่แล้วไม่มีเหตุสมควรรอกการลงโทษจำคุก ให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชดเชยค่าเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุเป็นเงินรวม 1,278,000 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้จำเลยทั้งสี่ คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยทั้งสี่ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ ริบของกลาง จำเลยที่ 1

อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพาทฯ แก่เป็นว่า ให้ปรับจำเลยทั้งสี่คนละ 30,000 บาท อีกสถานหนึ่ง ลดโทษให้จำเลยทั้งสี่กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงปรับคนละ 15,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี และคุ้มครองประพฤติดังกล่าวไว้ 1 ปี นับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษานี้ให้จำเลยทั้งสี่ฟัง ให้จำเลยทั้งสี่ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 3 เดือนต่อครั้ง ภายในกำหนดระยะเวลา 1 ปี กับให้จำเลยทั้งสี่กระทำการกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรมีกำหนด 24 ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่งประเด็นเรื่องค่าเสียหาย โดยให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ในคดีส่วนแพ่ง และพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งในประเด็นดังกล่าวไปตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ นอกจากนี้ก็แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในคดีส่วนอาญาฟังเป็นยุติว่า จำเลยทั้งสี่กระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9 จริง ในชั้นนี้มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เพียงประการเดียวว่า การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่ง โดยให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ในคดีส่วนแพ่งและพิจารณาพิพากษาในคดีส่วนแพ่งใหม่ชอบหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่เป็นคดีอาญาตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 พร้อมทั้งขอให้ร่วมกันชดเชยค่าเสียหายแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงเป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ซึ่งการพิจารณาคดีในส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 40 และคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งจะต้องกล่าวหรือแสดงผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง กับต้องวินิจฉัยไปตามประเด็นแห่งคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141 (4) (5) การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดยยังมิได้สอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ จะถือว่าจำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพตามฟ้องเป็นการยอมรับข้อเท็จจริงในคดีส่วนแพ่งด้วยหาได้ไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่ง ให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ในคดีส่วนแพ่งและพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งใหม่ไปตามรูปคดีจึงชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง เนื่องจากศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่งและพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งใหม่ ในชั้นนี้จึงยังไม่สมควรที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 จะมีคำสั่งให้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลเป็นพับ ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมเสียใหม่ พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1470/2563 พนักงานอัยการจังหวัดน่านวิโจทก์นาย ป. กับพวกจำเลย ป.วิ.อ. ม. 40 ป.วิ.พ. ม. 141 (4), ม. 141 (5) โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่เป็นคดีอาญาตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 และ พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 พร้อมทั้งขอให้ร่วมกันชดเชยค่าเสียหายแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงเป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ซึ่งการพิจารณาคดีในส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 40 และคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งจะต้องกล่าวหรือแสดงผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง กับต้องวินิจฉัยไปตามประเด็นแห่งคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 141 (4) (5) การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดย

ยังมิได้สอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแบ่งไป โดยมีขอบ จะถือว่าจำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพตามฟ้องเป็นการยอมรับข้อเท็จจริงในคดีส่วนแบ่ง ด้วยหาได้ไม่ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 6, 14, 26/4, 26/5, 31, 35 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 54, 72 ตี, 74 ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 83 และให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันใช้ค่าเสียหายของ ทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นเงิน 1,278,000 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้จำเลยทั้งสี่ คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และ บริวารของจำเลยทั้งสี่ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ และริบของกลาง จำเลยทั้งสี่ให้การ รับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสี่มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง (ที่ถูก 31 วรรคหนึ่ง (เดิม)) พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 72 ตี วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำ ของจำเลยทั้งสี่เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง (ที่ถูก 31 วรรคหนึ่ง (เดิม)) ซึ่งเป็นกฎหมาย บทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุกคนละ 2 ปี จำเลยทั้งสี่ให้การ รับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกคนละ 1 ปี พิเคราะห์รายงานการสืบเสาะและพินิจ จำเลยทั้งสี่แล้วไม่มีเหตุสมควรรอกการลงโทษจำคุก ให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันใช้ค่าเสียหายของ ทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุเป็นเงิน รวม 1,278,000 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้จำเลยทั้งสี่ คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยทั้งสี่ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ ริบของกลาง จำเลยที่ 1 อุทธธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ปรับจำเลยทั้งสี่คนละ 30,000 บาท อีกสถานหนึ่ง ลดโทษให้จำเลยทั้งสี่กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงปรับคนละ 15,000 บาท โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี และคุ้มครองประพฤติด ของจำเลยทั้งสี่ไว้ 1 ปี นับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษานี้ให้จำเลยทั้งสี่ฟัง ให้จำเลยทั้งสี่ไปรายงาน ตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 3 เดือนต่อครั้ง ภายในกำหนดระยะเวลา 1 ปี กับให้จำเลยทั้งสี่กระ ทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรมีกำหนด 24 ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแบ่งประเด็นเรื่อง ค่าเสียหาย โดยให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ในคดีส่วนแบ่ง และพิจารณาพิพากษาคดี ส่วนแบ่งในประเด็นดังกล่าวไปตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ นอกจากนี้แก้ไข ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริง ในคดีส่วนแบ่งอาญาฟังเป็นยุติว่า จำเลยทั้งสี่กระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9 จริง ในชั้นนี้มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เพียงประการเดียวว่า การที่ศาลอุทธรณ์ ภาค 9 พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแบ่ง โดยให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลย ทั้งสี่ในคดีส่วนแบ่งและพิจารณาพิพากษาในคดีส่วนแบ่งใหม่ชอบหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้อง ขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่เป็นคดีอาญาตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 และพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 พร้อมทั้งขอให้ร่วมกันชดเชยค่าเสียหายแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงเป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ซึ่งการพิจารณาคดีในส่วน

แพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 40 และคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งจะต้องกล่าวหรือแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง กับต้องวินิจฉัยไปตามประเด็นแห่งคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141 (4) (5) การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดยยังมิได้สอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ จะถือว่าจำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพตามฟ้องเป็นการยอมรับข้อเท็จจริงในคดีส่วนแพ่งด้วยหาได้ไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิจารณาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่ง ให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ในคดีส่วนแพ่งและพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งใหม่ไปตามรูปคดีจึงชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง เนื่องจากศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิจารณาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่งและพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งใหม่ ในชั้นนี้จึงยังไม่สมควรที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 จะมีคำสั่งให้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลเป็นพับ ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมเสียใหม่ พิจารณายิน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ (พิชัย เพ็งผ่อง-ธงชัย เสนามนตรี-ชัยเจริญ ดุษฎีพร) ศาลจังหวัดนาทวี - นายอนิวัตร บัวบาลศาลอุทธรณ์ภาค 9 - นายอนุกุลกิจ เศรษฐกิจกุลแหล่งที่มาของข้อมูลผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกหมายเลขคดีดำศาลฎีกาสว.(อ)250/2562หมายเลขคดีดำศาลชั้นต้นหมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเลขเหตุคำพิพากษา: โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 6, 14, 26/4, 26/5, 31, 35 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 54, 72 ตรี, 74 ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 83 และให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันใช้ค่าเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นเงิน 1,278,000 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้จำเลยทั้งสี่ คนงาน ผู้รับจ้างผู้แทน และบริวารของจำเลยทั้งสี่ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ และริบของกลาง จำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสี่มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง (ที่ถูก 31 วรรคหนึ่ง (เดิม)) พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 72 ตรี วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยทั้งสี่เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง (ที่ถูก 31 วรรคหนึ่ง (เดิม)) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุกคนละ 2 ปี จำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกคนละ 1 ปี พิจารณารายงานการสืบเสาะและพินิจจำเลยทั้งสี่แล้วไม่มีเหตุสมควรรอกการลงโทษจำคุก ให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันใช้ค่าเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุเป็นเงินรวม 1,278,000 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้จำเลยทั้งสี่ คนงาน ผู้รับจ้างผู้แทน และบริวารของจำเลยทั้งสี่ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ ริบของกลาง จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ปรับจำเลยทั้งสี่คนละ 30,000 บาท อีกสถานหนึ่ง ลดโทษให้จำเลยทั้งสี่กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงปรับคนละ 15,000 บาท โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี และคุมความประพฤติของจำเลยทั้งสี่ไว้ 1 ปี นับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษานี้ให้จำเลยทั้งสี่ฟัง ให้จำเลยทั้งสี่ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 3 เดือนต่อครั้ง ภายในกำหนดระยะเวลา 1 ปี กับให้จำเลยทั้งสี่กระ

ทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรมีกำหนด 24 ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่งประเด็นเรื่องค่าเสียหาย โดยให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ในคดีส่วนแพ่ง และพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งในประเด็นดังกล่าวไปตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในคดีส่วนอาญาฟังเป็นยุติว่า จำเลยทั้งสี่กระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9 จริง ในชั้นนี้มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เพียงประการเดียวว่า การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่ง โดยให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ในคดีส่วนแพ่งและพิจารณาพิพากษาในคดีส่วนแพ่งใหม่ชอบหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่เป็นคดีอาญาตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 พร้อมทั้งขอให้ร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงเป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ซึ่งการพิจารณาคดีในส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 40 และคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งจะต้องกล่าวหรือแสดงผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง กับต้องวินิจฉัยไปตามประเด็นแห่งคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141 (4) (5) การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดยยังมิได้สอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ จะถือว่าจำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพตามฟ้องเป็นการยอมรับข้อเท็จจริงในคดีส่วนแพ่งด้วยหาได้ไม่ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่ง ให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ในคดีส่วนแพ่งและพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งใหม่ไปตามรูปคดีจึงชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง เนื่องจากศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่งและพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งใหม่ ในชั้นนี้จึงยังไม่สมควรที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 จะมีคำสั่งให้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลเป็นพับ ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมเสียใหม่ พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ อุบายยอฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1470/2563 พนักงานอัยการจังหวัดน่านวิโจทก์นาย ป. กับพวกจำเลย ป.วิ.อ. ม. 40 ป.วิ.พ. ม. 141 (4), ม. 141 (5) โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่เป็นคดีอาญาตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 และ พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 พร้อมทั้งขอให้ร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงเป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ซึ่งการพิจารณาคดีในส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 40 และคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งจะต้องกล่าวหรือแสดงผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง กับต้องวินิจฉัยไปตามประเด็นแห่งคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 141 (4) (5) การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดยยังมิได้สอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ จะถือว่าจำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพตามฟ้องเป็นการยอมรับข้อเท็จจริงในคดีส่วนแพ่งด้วยหาได้ไม่ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 6, 14, 26/4, 26/5, 31, 35 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 54, 72 ตรี, 74 ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 83 และให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายของ

ทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นเงิน 1,278,000 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้จำเลยทั้งสี่ คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยทั้งสี่ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ และริบของกลาง จำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสี่มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง (ที่ถูก 31 วรรคหนึ่ง (เดิม)) พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 72 ตี วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยทั้งสี่เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง (ที่ถูก 31 วรรคหนึ่ง (เดิม)) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุกคนละ 2 ปี จำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกคนละ 1 ปี พิเคราะห์รายงานการสืบเสาะและพินิจจำเลยทั้งสี่แล้วไม่มีเหตุสมควรรอกการลงโทษจำคุก ให้จำเลยทั้งสี่ร่วมกันใช้ค่าเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุเป็นเงินรวม 1,278,000 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้จำเลยทั้งสี่ คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยทั้งสี่ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ ริบของกลาง จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ปรับจำเลยทั้งสี่คนละ 30,000 บาท อีกสถานหนึ่ง ลดโทษให้จำเลยทั้งสี่กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงปรับคนละ 15,000 บาท โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี และคุมความประพฤติของจำเลยทั้งสี่ไว้ 1 ปี นับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษานี้ให้จำเลยทั้งสี่ฟัง ให้จำเลยทั้งสี่ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 3 เดือนต่อครั้ง ภายในกำหนดระยะเวลา 1 ปี กับให้จำเลยทั้งสี่กระทำการกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรมีกำหนด 24 ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่งประเด็นเรื่องค่าเสียหาย โดยให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ในคดีส่วนแพ่ง และพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งในประเด็นดังกล่าวไปตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในคดีส่วนอาญาฟังเป็นยุติว่า จำเลยทั้งสี่กระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9 จริง ในชั้นนี้มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เพียงประการเดียวว่า การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิจารณาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่ง โดยให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ในคดีส่วนแพ่งและพิจารณาพิพากษาในคดีส่วนแพ่งใหม่ชอบหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสี่เป็นคดีอาญาตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 พร้อมทั้งขอให้ร่วมกันชดเชยค่าเสียหายแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงเป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ซึ่งการพิจารณาคดีในส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 40 และคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งจะต้องกล่าวหรือแสดงผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง กับต้องวินิจฉัยไปตามประเด็นแห่งคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141 (4) (5) การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดยยังมิได้สอบคำให้การจำเลยทั้งสี่ จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ จะถือว่า

จำเลยทั้งสี่ให้การรับสารภาพตามฟ้องเป็นการยอมรับข้อเท็จจริงในคดีส่วนแพ่งด้วยหาได้ไม่ ที่ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่ง ให้ศาลชั้นต้นสอบ คำให้การจำเลยทั้งสี่ในคดีส่วนแพ่งและพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งใหม่ไปตามรูปคดีจึง ชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง เนื่องจากศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีส่วนแพ่งและพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งใหม่ ในชั้นนี้จึงยังไม่สมควรที่ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 จะมีคำสั่งให้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลเป็นพับ ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขใน เรื่องค่าฤชาธรรมเนียมเสียใหม่ พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อ มีคำพิพากษาใหม่

## องค์คณะ

พิชัย เพ็งผ่อง · ธงชัย เสนามนตรี · ชัยเจริญ ดุษฎีพร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1470/2563>